

Ергономіка розміщення відомостей на веб-сторінці

2-ге видання, оновлене

Пригадай

- що таке інтерфейс;
- яку мову використовують при розмітці вебсайта;
- які розрізняють типи сайтів;

Ти дізнаєшся

- що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки;
- що передбачає вебдизайн;
- які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Ергономіка — наукова дисципліна, яка вивчає трудові процеси з метою створення оптимальних умов праці, що сприяє збільшенню її продуктивності, а також забезпечує необхідні зручності та зберігає сили, здоров'я і працездатність людини.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

*У загальному сенсі слова термін **ергономіка** — це використання наукових знань про людину (психології, фізіології, медицини) з метою поліпшення умов праці на робочому місці. Ергономіка загалом характеризується двома принципами:*

комфорт під час використання, який полягає у зменшенні фізичної та психологічної втоми;

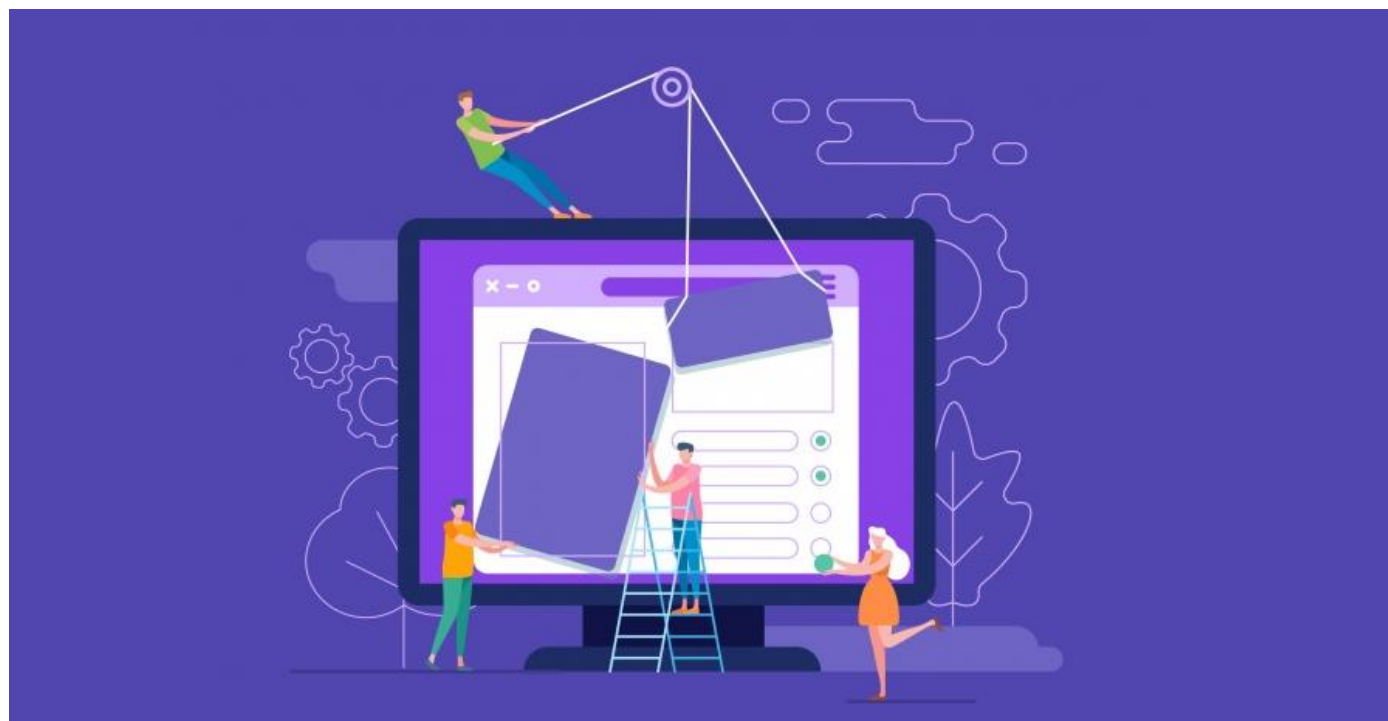
безпека, яка передбачає вибір відповідних рішень для захисту користувача.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Створення сайту з урахуванням ергономіки може бути визначено як здатність ефективно реагувати на потреби користувачів і забезпечувати їм комфорт під час перегляду сторінки.

Головною перешкодою у створенні сайту з урахуванням ергономіки є різні профілі відвідувачів.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Визначальні аспекти, які слід врахувати для побудови ергономічного сайту, такі:

➤ **очікування користувачів: не всі відвідувачі шукають однакову інформацію і не обов'язково мають ті само вимоги в плані графіки;**

➤ **звички: тобто набута поведінка;**

➤ **вік: загалом характеризує здатність до адаптації та швидкість користувача під час перегляду;**

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Продовження...

- **обладнання:** одна з головних перешкод. Відображення сайту може відрізнитися від одного комп'ютера до іншого, зокрема залежно від браузера й роздільної здатності екрана;
- **рівень знань:** не всі відвідувачі є фахівцями в інформаційних технологіях.

Ергономіка сайту має бути розрахована на найменш досвідченого користувача.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Мета ергономіки — скористатися психологічними елементами при створенні сайта для того, щоб реалізувати інтерфейс, який є ефективним і зручним для користувача.

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

Розглядають такі основні критерії ергономіки при створенні сайта:

Критерій

Лаконічність

Простота

Лаконічний сайт зміцнить довіру до організації

Неперевантаженість

Не рекомендується використання анімованих зображень. Анімації мають бути закріплені за важливими повідомленнями, оскільки вони привертають увагу користувача

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Чіткість

Ясність

Доведено, що друкований текст важче читати з монітора, ніж з паперу (займає на 25 % більше часу)

**Структурова-
ність**

Текст має бути структурований за параграфами та назвами для полегшення читання

**Розташуван-
ня**

Інформація повинна бути розташована за ступенем важливості. Найважливіша інформація має бути зверху сторінки

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Чіткість

**Видимість
адреси**

URL-адреса сторінки має бути видимою та зрозумілою, що дає змогу знати, де відвідувач сайту перебуває, і легко повернутися на цю сторінку

**Актуальність
інформації**

Мають бути вказані такі дані, як ім'я автора, дата останнього оновлення та дата публікації.

**Однорідність
структури**

Елементи, які використовуються для перегляду, мають бути розташовані на тому самому місці на кожній сторінці

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Швидкість

Час завантаження

Час завантаження сторінки має бути якомога коротшим, бо ніхто не буде чекати більше 15 с завантаження. Цей фактор в основному залежить від розміру сторінки, зображень на ній і можливостей сервера

Оптимізовані зображення

Гарною ідеєю є оптимізація розміру зображень при доборі відповідного розміру та кольору. Не варто завантажувати зображення, більші за 30–40 Кб

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Взаємодія

**Гіпертекстові
посилання**

Веб-дизайнери радять розміщувати достатню кількість посилань між різними сторінками. Проте забагато посилань може зробити читання важким

**Сприяння
взаємодії**

Важливо передбачити можливість зворотнього зв'язку, за яким можна зв'язатися з адміністратором

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Адаптивність

**Зміна
розміру
шрифту**

Варто використовувати шрифти, розміри яких виражаються абсолютною величиною. Таким чином, користувач може змінити розмір шрифту за потреби. Адаптивність характеризується здатністю сайту автоматично ставати персоналізованим без втручання користувача

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Доступність

Сприяння доступу

Можливість мати доступ до сайту усім категоріям користувачів, включаючи людей з вадами зору

Взаємодія

Дотримання стандартів, що забезпечують високий рівень взаємодії, тобто здатність мати доступ до сайту для відвідувачів, які використовують різне програмне забезпечення

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Доступність

Принцип прозорості

Важливо, щоб код сайту було можливо прочитати в текстовому режимі, тому доцільно використовувати HTML замість Flash. Зображення й анімація не мають відволікати увагу від текстової інформації. Таким чином, графічні ілюстрації варто використовувати тільки для візуального доповнення тексту

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Доступність

Підпис

Зображення мають бути підписані (слід використовувати атрибут ALT). Це необхідно для того, щоб люди з вадами зору зрозуміли сенс зображення

**Вибір
кольору**

Кольори потрібно дібрати таким чином, щоб навіть людина, яка не розрізняє кольори, могла б зрозуміти наявність зміни кольору

Що розуміють під ергономікою вебсайта і які існують критерії ергономіки?

(Продовження...) основні критерії ергономіки:

Критерій

Доступність

**Правильне
використання
стилів**

**Інформація має бути доступна навіть без
Стилів**

Контраст

**Між кольором фону й текстом має бути
достатній контраст, щоб люди з вадами зору
могли прочитати текст**

**Змішаний
розмір
шрифту**

**Розмір шрифту необхідно адаптувати таким
чином, щоб користувачі могли за потреби
його збільшити**

Що передбачає вебдизайн?

Дизайн веб-сторінок — це кропітка робота, яка спирається на знання основних понять:

дизайну

точки, лінії, текстури, фактури, форми, кольору, пропорції, композиції, симетрії, асиметрії, рівноваги, динаміки, ритму, гармонії, контрасту, колориту, перспективи, центру мас

використання правил і критеріїв ергономіки та врахування основних складових веб-дизайну:

форма подання та стиль наповнення сайта, його зміст

оформлення — графічні елементи, навігація, шрифти, кольорова гама

Що передбачає вебдизайн?

(Продовження...) Використання правил і критеріїв ергономіки та врахування основних складових вебдизайну:

технології — засоби створення, форматування сторінок і надання їм динамізму

подання — швидкість і надійність відображення сайта в мережі

причина створення сайта та очікувані результати

Що передбачає вебдизайн?

Дизайн сайту (веб-дизайн, дизайн web) — це один з напрямів графічного дизайну. Існують такі основні вимоги до сайту.

Зручна навігація

Стилістика сайту

Розмір сайту

Оформлення контенту

Вебінтерфейс

Що передбачає вебдизайн?

Зручна навігація. На сайті має міститися меню з розділами, а на кожній сторінці — можливість повернутися на головну сторінку.

Меню має бути зручним, помітним, бути зверху сторінки або збоку, щоб користувачеві не довелося його шукати.

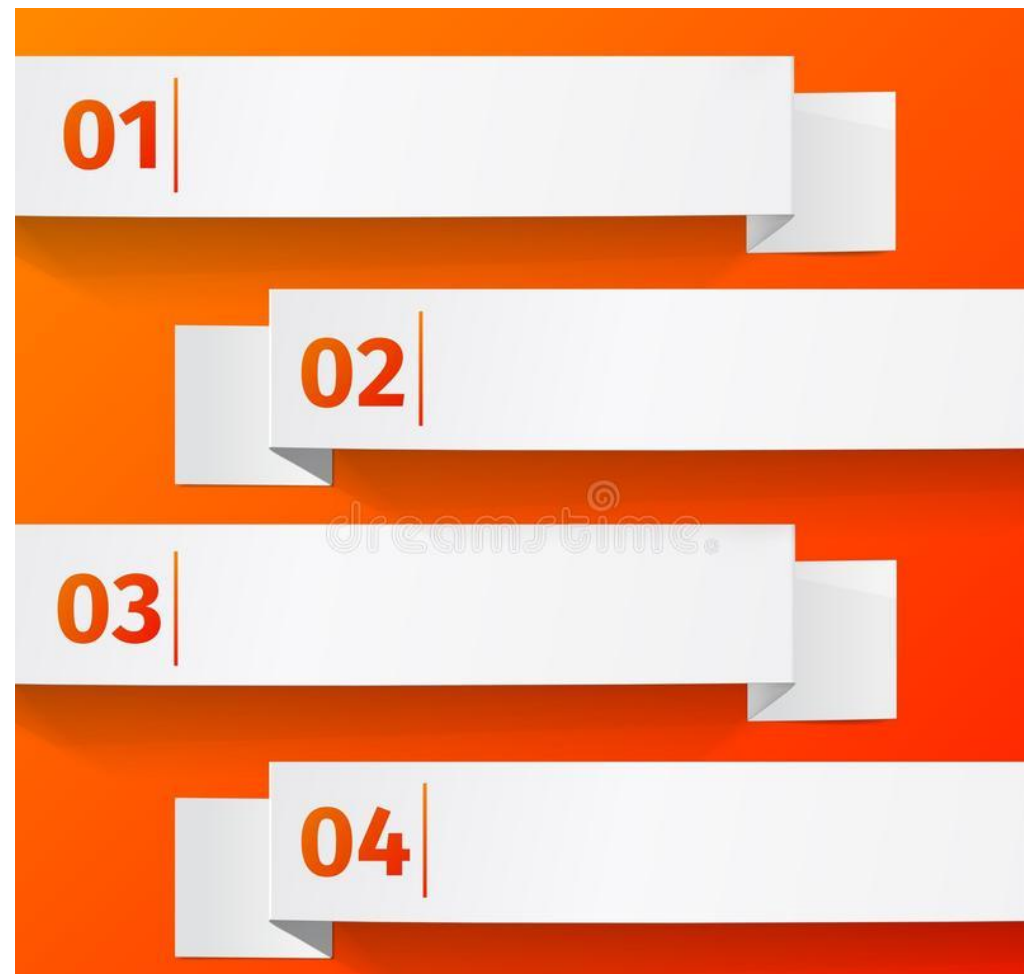
Якщо розділів сайту багато й вони мають ще й підрозділи, потрібно зробити меню, що випадає. Якщо структура сайту є досить складною, доцільно зробити «Карту сайту» з поясненнями.

Що передбачає вебдизайн?

У текстах доцільно використовувати посилання (особливо, якщо це потрібно для більш детальної інформації).

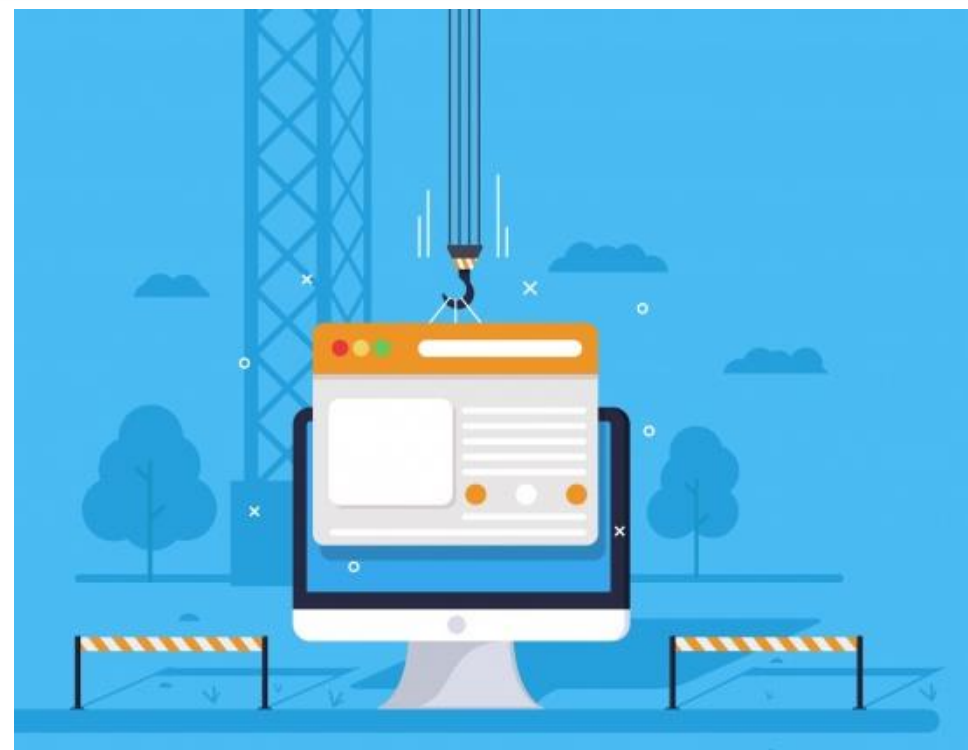
Усі номери варто виділяти одним шрифтом, що відрізняється від шрифту основного тексту, аби користувач розумів, що це.

Що передбачає вебдизайн?

Стилістика сайту. Весь сайт має бути витриманий у єдиному стилі, сторінки — з приблизно однаковим виглядом. Допускається створення головної сторінки в трохи іншому стилі.

Мають бути витримані єдині кольори, шрифти. Важливо також виділяти на сторінках головне (кольором, шрифтом, зображенням), а другорядне — «приховувати», щоб воно не заважало користувачеві, але він міг при бажанні дізнатися більше.

Що передбачає вебдизайн?

Розмір сайту. Через різницю в розмірах моніторів дизайни сайтів прийнято ділити на:

«гнучкі»

«жорсткі»

Гнучкий дизайн — сайт набуває будь-яких розмірів екрана (за потреби — розтягується або зменшується). Такий дизайн досить поширений тепер через його зручність. Хоча є і такий недолік: дизайн сайту не матиме єдиного вигляду, тому що елементи будуть змінювати своє розташування залежно від розміру екрана.

Що передбачає вебдизайн?

Жорсткий дизайн — з певною постійною шириною сторінок. Переважно підганяється під неширокий екран. Але на широкому — виглядатиме трохи порожньо. Хоча, як правило, такий дизайн виглядає акуратніше «гнучкого», бо має первинний вигляд, задуманий розробниками.

Що передбачає вебдизайн?

Оформлення контенту.

Створення якісного дизайну сайту передбачає ще й певне оформлення контенту (текстів, зображень, таблиць, схем тощо). На сайті має бути цікава інформація, обов'язково правильно подана й оформлена, інакше користувач просто не зможе розібратися в ній.

Що передбачає вебдизайн?

Вебінтерфейс. Вебінтерфейс — це сукупність засобів, за допомогою яких користувач взаємодіє з веб-сайтом або будь-яким іншим додатком через браузер. Одним з основних вимог до веб-інтерфейсів є їх однаковий зовнішній вигляд й однакова функціональність при роботі в різних браузерах.

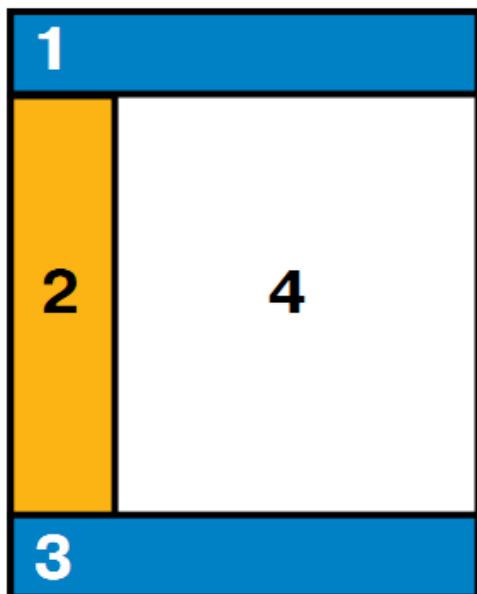
При доборі відповідного дизайну для сайту важливо мати на увазі, що форма має завжди підкреслювати зміст, не бути «агресивною», гармонійно поєднувати елементи декору, стилю, кольору, бути зручною для перегляду.

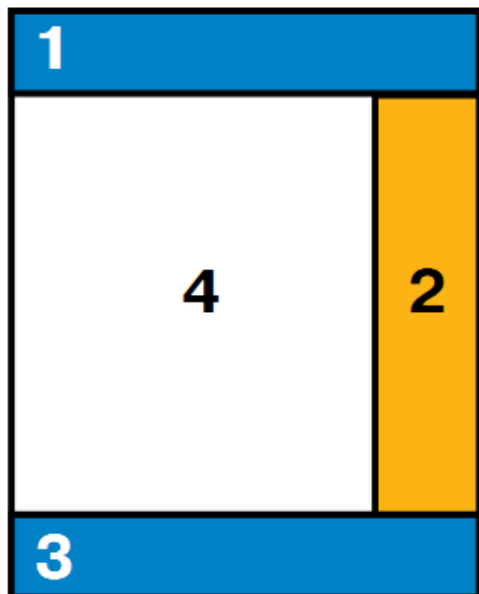
Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

Структура розміщення складових веб-сторінки сайту має свої переваги та недоліки. Сайти, у яких сторінки налаштовуються під розмір екрана, можуть мати такий дизайн:

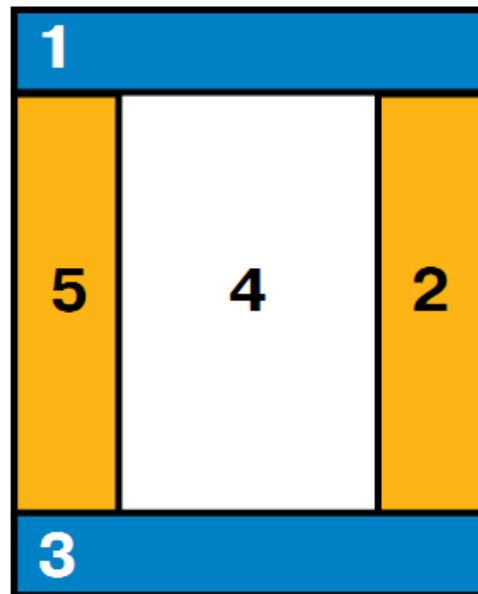
Дизайн 1

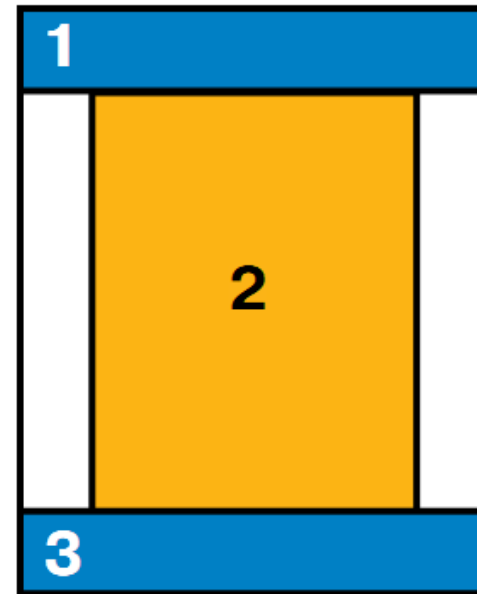
Дизайн 2

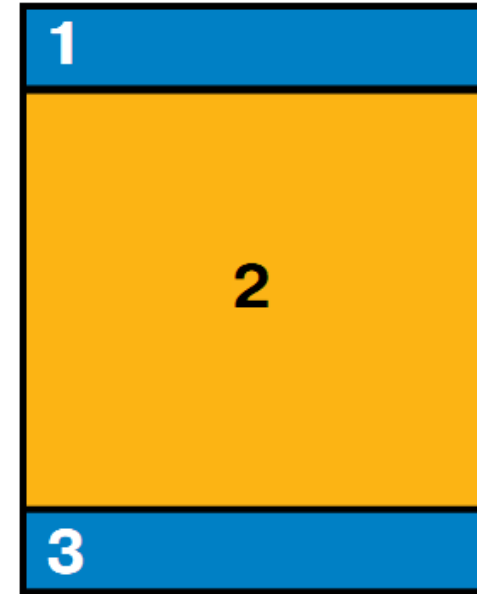
Дизайн 3

Дизайн 4

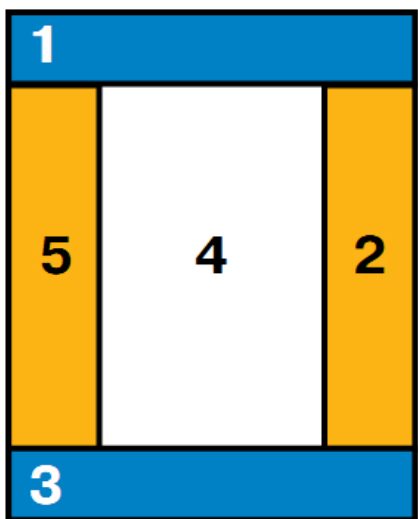

Дизайн 5

Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

Незалежно від типу дизайну, можна виділити основні складові:

верхня частина сторінки, яка застосовується для розміщення логотипу, емблеми, назви фірми, сторінки чи інших найбільш важливих відомостей;

область розміщення гіперпосилань і панелі навігації сайту;

4

область розміщення тексту;

3

нижня частина сторінки, яку використовують для розміщення контактної інформації або даних, які є менш важливими, ніж ті, що в частині 1.

Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

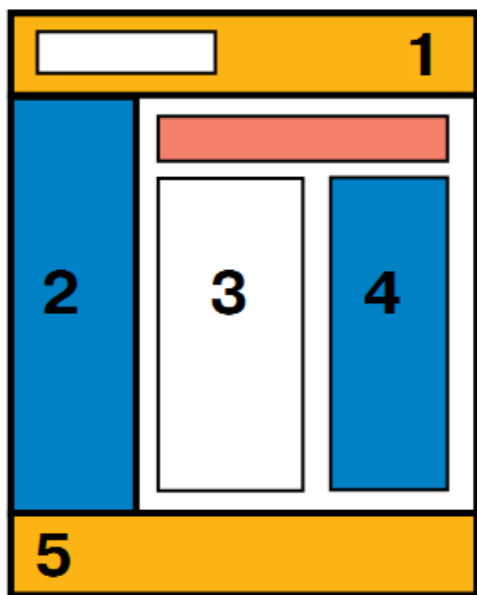
Така структура вебсторінок притаманна переважній більшості любительських сайтів. Вибір варіанту компоновки визначається технічним завданням на розробку сайту.

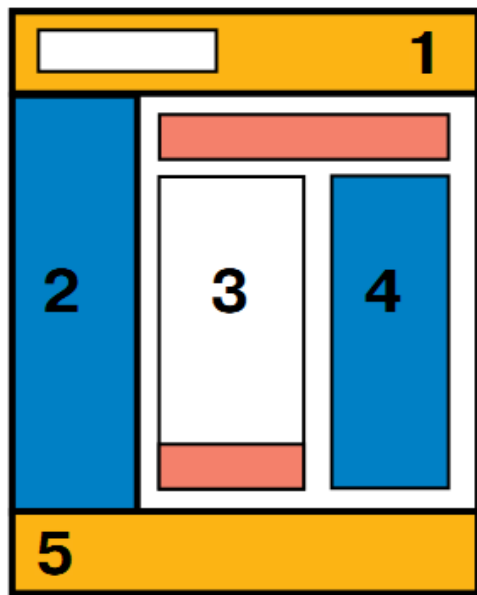
Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

Дизайн сайту, який займає весь екранний простір, але по-різному відображається на екранах з різною роздільною здатністю через застосування змінних і незмінних частин сторінки, може мати дизайн:

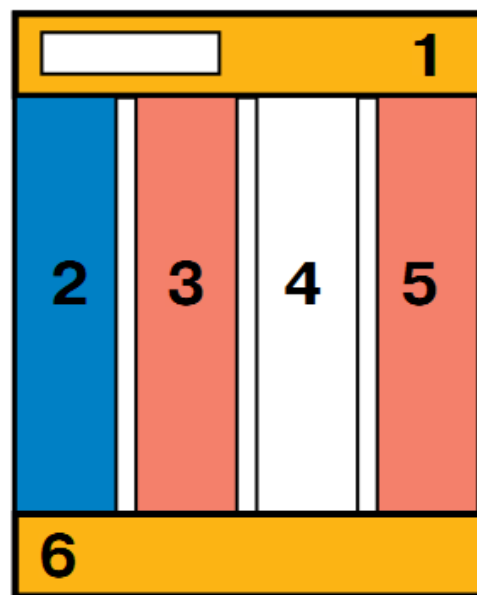
Дизайн 6

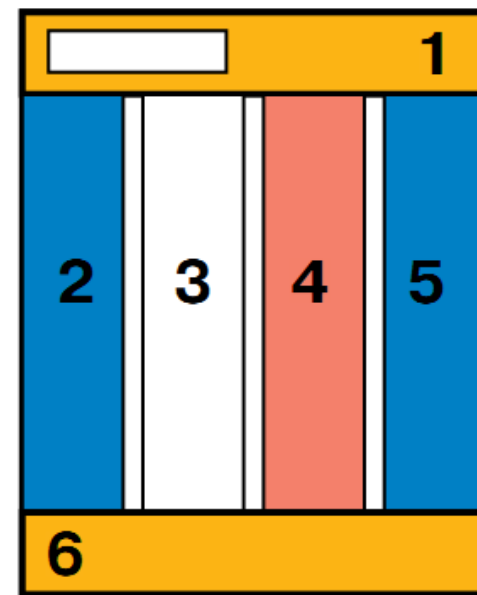
Дизайн 7

Дизайн 8

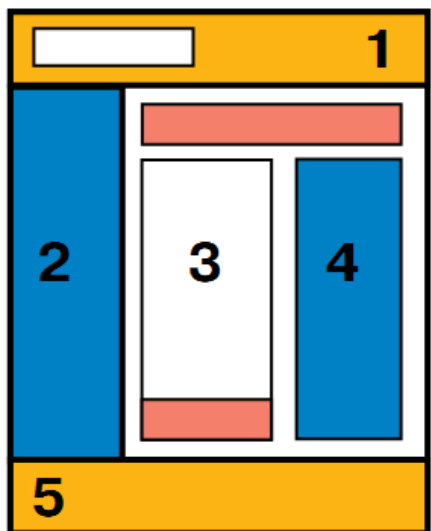

Дизайн 9

Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

На схемах червоним кольором позначено адаптивні частини екрана.

Як і в попередньому випадку, частини 1, 2, 4, 5 мають те саме призначення.

У частині 3 також розміщується панель гіперпосилань, частина 6 дизайну 8 і 9 має допоміжне додаткове призначення.

Схеми дизайну 6–9 переважно застосовують для складних, багатосторінкових сайтів, які мають складну навігацію.

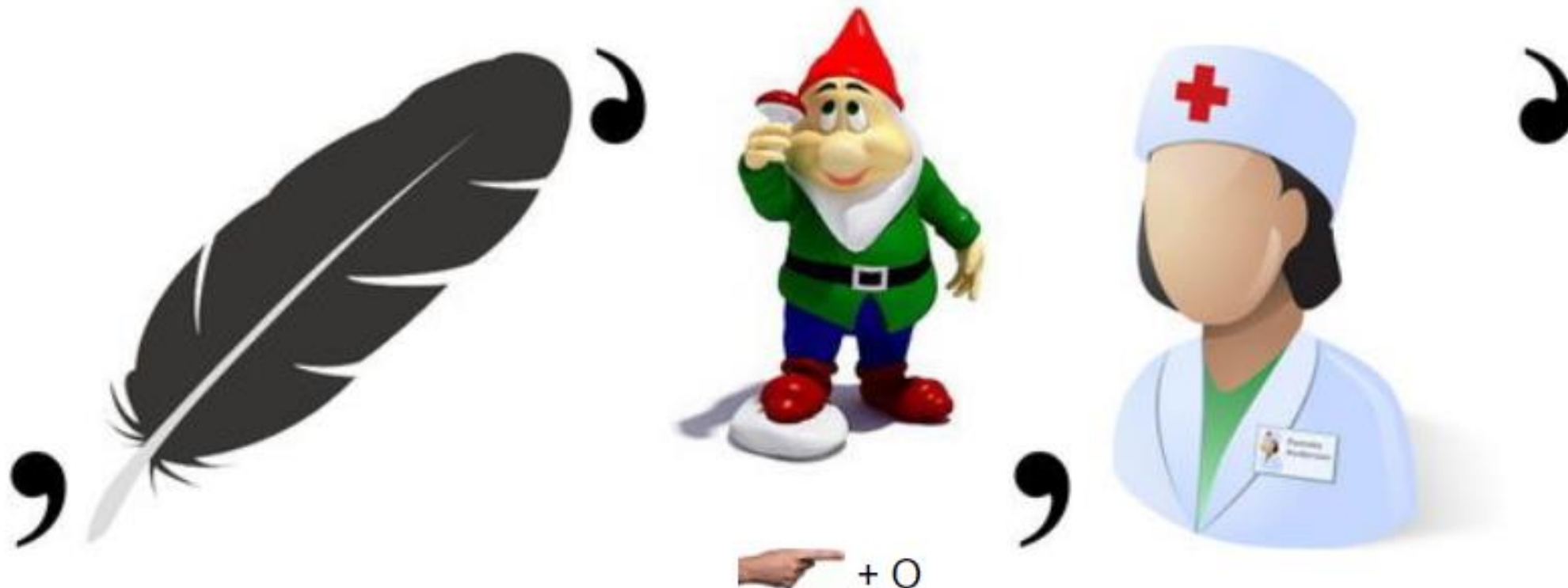
Які переваги й недоліки різної компоновки сторінок сайту?

За умов задання жорсткої структури дизайну компоновки сторінок, коли розміри частин не адаптуються до змін у розмірах екрана, можливі перестороги:

Хоча дизайн сайту відображається на екранах з різною роздільною здатністю в тому вигляді, який був задуманий дизайнером, може трапитись, що вміст сайту не вміщується на екран, або навпаки, залишається вільне місце. Дизайн такого сайту може бути дуже різноманітним.

Розгадайте ребус

Ергономіка

Розгадайте ребус

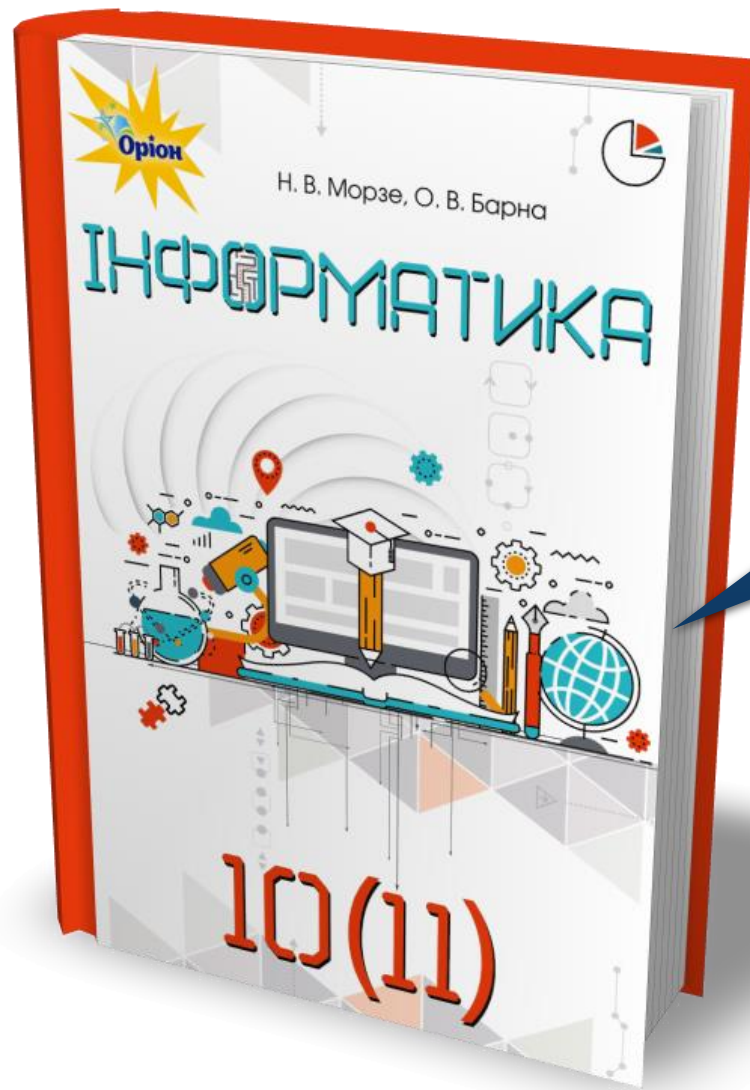
Структура

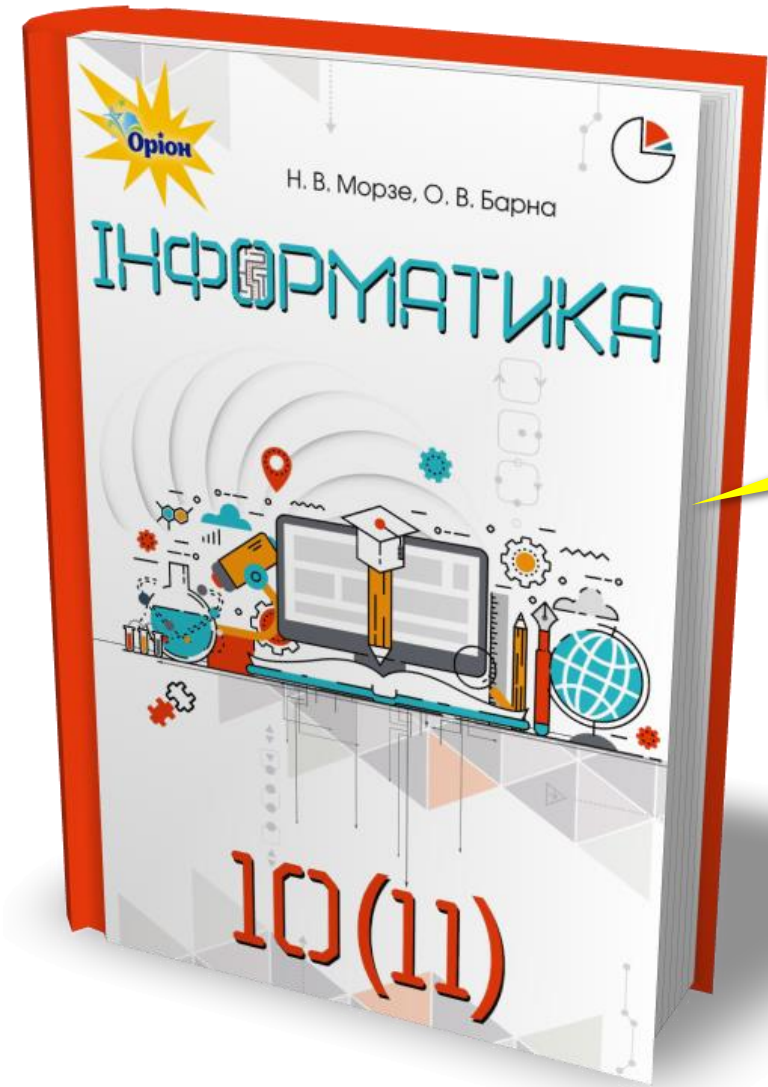
Дайте відповіді на запитання

- 1. Що вивчає ергономіка? Чому при створенні сайта доцільно використовувати ергономічні вимоги до веб-сайтів?**
- 2. Що передбачає веб-дизайн?**
- 3. У чому полягають правила зручного розташування відомостей на веб-сайті?**
- 4. Які переваги та недоліки різної компоновки сторінок сайта?**
- 5. Як структура веб-сторінки впливає на її сприйняття користувачем?**

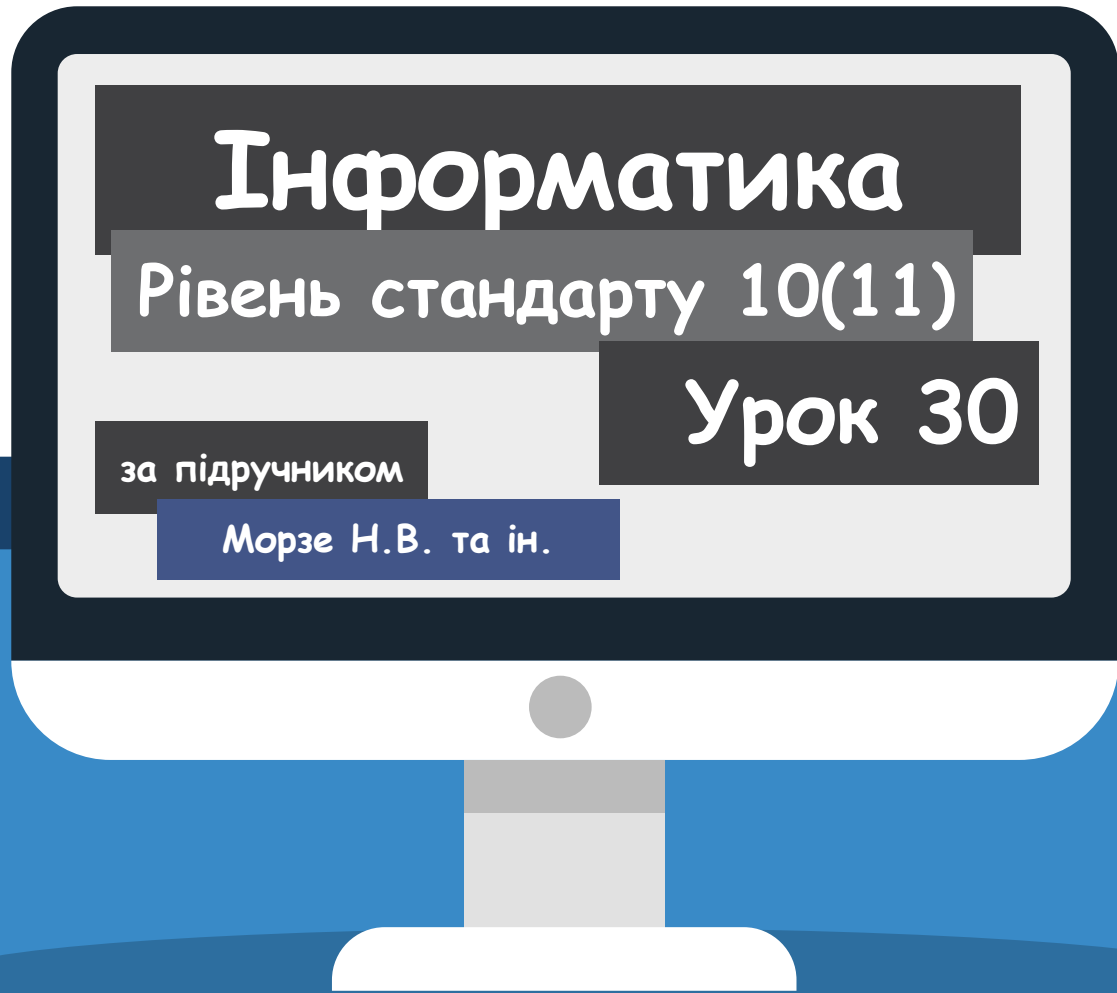

*Проаналізувати
§ 24, с. 219-225*

**Сторінка
222-225**

Дякую за увагу!

2-ге видання, оновлене

